

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

STANOVISKA

Novela kompetenčního zákona doplňující pravidla pro pořizování zápisu ze schůze vlády

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu
na vydání zákona, kterým se mění zákon
č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných
ústředních orgánů státní správy České republiky,
ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 1088),
s právem EU

Informační podklad č. 1088
prosinec 2020
autor: Markéta Nováková

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Novela kompetenčního zákona doplňující pravidla pro pořizování zápisu ze schůze vlády	Typ řady: online
Autor: Nováková, M.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 1088	První vydání řady: říjen 1998
Datum: prosinec 2020	Frekvence vydání řady: nepravidelná
	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
stanovisko; slučitelnost; EU; vláda; zápis; zveřejnění; hlasování	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií

STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

Oddělení pro evropské záležitosti

STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
---	--	---	--	---

Oddělení komunikace a vzdělávání

INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů
---	---	--	---	---

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 1088), s právem EU

Úvod:

Návrh novely zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „**kompetenční zákon**“) navrhuje doplnění nového ustanovení §28b do kompetenčního zákona, které by upravovalo náležitosti zápisu z jednání vlády, způsob jeho pořizování a zveřejňování.

Pravidla pro pořizování písemného záznamu z jednání vlády, jeho náležitosti a zveřejňování informací o jednání vlády jsou v současnosti upraveny v čl. X odst. 3 - 10 jednacího řádu vlády¹, který má formu usnesení vlády. Cílem navrhovatelů je zajistit, aby pravidla pro poskytování informací o činnosti vlády byla stanovena zákonem, což navrhovatelé odůvodňují odkazem na čl. 17 odst. 5 usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, který upravuje právo na informace o činnosti státních orgánů. Podmínky a provedení práva na informace by měl stanovit zákon. Skutečnost, že by pravidla pro poskytování informací byla stanovena zákonem a nikoli usnesením vlády, by vedla k tomu, že by případné změny pravidel pro informování veřejnosti o činnosti vlády podléhaly schválení v rámci legislativního procesu. Na rozdíl od stávající úpravy by novelou došlo k rozšíření povinnosti provádět záznam o jmenovitém hlasování členů vlády, tj. nově by bylo povinné vždy v zápisu uvést, kteří členové vlády hlasovali pro návrh, kteří proti návrhu a kteří se zdrželi hlasování. V současnosti dle jednacího řádu vlády je třeba výsledky jmenovitého hlasování výslovně uvádět v záznamu pouze v případě rozhodování o vymezených záležitostech.²

Další navrženou změnou je, že pořizovaný zápis by měl být uložen na Úřadu vlády k nahlédnutí a zároveň by měl být do 7 dní ode dne konání jednání vlády zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup. Informace, jejichž zveřejnění zakazuje zákon, by byly z nahlížení vyloučeny a nezveřejňovaly by se. Dle současné úpravy v jednacím řádu vlády se záznamy z jednání schůze vlády a usnesení vlády vkládají do elektronické knihovny a o jednání schůze vlády je vydáváno mluvčím vlády komuniké.

Stanovisko PI:

Návrh novely kompetenčního zákona (sněmovní tisk 1088) se věcně týká problematiky, kterou právo EU přímo neupravuje. Organizace jednání vlády zůstává zcela v kompetenci členských států, a to včetně způsobu pořizování a zveřejňování zápisu z jednání vlády. V oblasti organizace státní moci členských států se unijní právo „většinou omezuje na obecný požadavek existence státní správy schopné efektivně plnit závazky vyplývající z unijního členství a jen výjimečně stanoví

¹ Jednací řád vlády. *Vláda České republiky*. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/dokumenty/jednaci-rad-vlady-91200/>

² Dle čl. X odst. 3 ve spojení s čl. V odst. 5 písm. c) jednacího řádu vlády je nutné jmenovitě hlasovat o nakládání s konkrétním majetkem státu, veřejné zakázce, koncesní smlouvě, dotacích nebo výdajích organizační složky státu anebo stanovení výše účasti státního rozpočtu na financování programu, o níž rozhodnout náleží do působnosti vlády, nebo o stanovisko k ní vládu požádal člen vlády, do jehož působnosti jinak tato věc náleží, anebo si vláda projednání této věci vyhradila. Údaje o výsledcích jmenovitého hlasování není třeba uvádět v případě, že předmětem hlasování je návrh na rozhodnutí o věci, jejíž hodnota je nižší než 1 000 000 Kč.

*konkrétnější požadavky na podobu vnitrostátních struktur.*³ Vnitřní institucionální struktury a procedury by měly umožňovat artikulaci priorit k unijní agendě, prosazování národního postoje a měly by být schopny implementovat na domácí úrovni výsledky jednání, které byly dosaženy na unijní úrovni.⁴

Předmětem jednání vlády je i řada evropských záležitostí, podrobněji jsou však evropské záležitosti probírány na Výboru pro Evropskou unii (dále „**Výbor pro EU**“), což je pracovní orgán vlády pro stanovování a koordinaci pozic České republiky v EU. Výbor pro EU na vládní úrovni sestává z členů vlády a schází se zpravidla na okraj jednání vlády.⁵ Z návrhu novely zákona nevyplývá, zda je výraz „jednání schůze vlády“ třeba chápat v užším smyslu tj. aplikovat pravidla pouze na jednání vlády jako taková nebo zda by se novela měla uplatnit například i na jednání členů vlády jako pracovního orgánu. Dle čl. 5 jednacího řádu Výboru pro EU⁶ bývá z jednání pořizován záznam, který se následně vkládá do Databáze evropských politik, což je informační systém, do kterého má přístup pouze omezené množství osob. S ohledem na to, že návrh novely výslovně nestanovuje, zda a případně které právní předpisy by byly přijetím novely derogovány, nelze vyloučit, že by mohl podléhat zveřejnění i průběh jednání Výboru pro EU na vládní úrovni v případech, kdy by obsah agendy nepodléhal utajení. V případě přijetí návrhu novely může být tudíž v některých situacích potřeba přistupovat ke zveřejňování informací o průběhu jednání vlády přiměřeně, tak aby poskytováním informací nebyly ohroženy zájmy České republiky a její vyjednávací pozice v orgánech EU.

Pokud jde o zavedení obligatorních zápisů o hlasování jednotlivých členů vlády, může mít existence zápisu o hlasování každého z členů vlády význam při doložení postupu člena vlády v případě hrozícího střetu zájmů, což je z hlediska práva EU relevantní při aplikaci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie. Konkrétně čl. 61 odst. 1 tohoto nařízení požaduje nejen zdržet se jakéhokoli jednání, jež by mohlo uvést zájmy dané osoby do střetu se zájmy Unie, ale i přijmout vhodná opatření, která zamezí vzniku střetu zájmů a která řeší situace, jež lze objektivně vnímat jako střet zájmů. V současnosti se o jmenovitém hlasování vyhotovuje záznam pouze ve vymezených případech, v ostatních případech podrobný záznam o hlasování není vyhotovován.

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflextuje eventuelní pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.

³ ŠLOSARČÍK, I. Evropská integrace a členské státy, 4. vydání (Praha: Wolters Kluwer, 2017), s. 203

⁴ Ibid, s. 202

⁵ Statut Výboru pro Evropskou unii, čl. 2 odst. 1. *Vláda České republiky*. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/veu/Statut_V-EU_2.pdf; Výbor pro Evropskou unii (vládní úroveň) Jednací řád, čl. 1 odst. 1. *Vláda České republiky*. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/veu/jednaci_rad_v-eu_2009.pdf

⁶ Jednací řád - Výbor pro Evropskou unii (vládní úroveň). *Vláda České republiky*. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/veu/jednaci_rad_v-eu_2009.pdf